

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)
2005. október 20. *

A C-247/04. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a College van Beroep voor het bedrijfsleven (Hollandia) a Bírósághoz 2004. június 11-én érkezett, 2004. május 28-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Transport Maatschappij Traffic BV**

és

a **Staatssecretaris van Economische Zaken**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, J. Makarczyk (előadó), C. Gulmann, R. Schintgen és J. Klučka bírák,

* Az eljárás nyelve: holland.

főtanácsnok: C. Stix-Hackl,
hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2005. április 6-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Transport Maatschappij Traffic BV képviselőjében A. Wolkers és E. H. Mennes advocaten,
- a holland kormány képviselőjében H. G. Sevenster és C. M. Wissels, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Közösségek Bizottsága képviselőjében X. Lewis, meghatalmazotti minőségben, segítője: F. Tuytschaever advocaat,

a főtanácsnok indítványának a 2005. május 10-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatali kérelem a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o., a továbbiakban: Vámkódex) 236. cikke (1) bekezdése első albekezdésének értelmezésére vonatkozik.

- 2 E kérelmet a Transport Maatschappij Traffic BV (a továbbiakban: Traffic) és a Staatssecretaris van Economische Zaken (gazdasági államtitkár, a továbbiakban: Staatssecretaris) közötti jogvitában terjesztették elő, amelynek tárgya, hogy a Traffic által megfizetett dömpingellenes vámok visszatérítése iránti kérelmet a Staatssecretaris elutasította.

Jogi háttér

- 3 A Vámkódex 4. cikke az alábbi fogalommeghatározásokat tartalmazza:

„[...]

9. »Vámtartozás« valamely személynek a hatályban lévő közösségi rendelkezések alapján az adott árura vonatkozó kiviteli vámok (kiviteli vámtartozás) vagy behozatali vámok (behozatali vámtartozás) összegének megfizetésére való kötelezettsége.

[...]

23. »Hatályban lévő rendelkezések« a közösségi vagy nemzeti rendelkezések.

[...]”

- 4 A Vámkódexnek „[a] behozatali vagy kiviteli vámok és az áruforgalomra vonatkozó egyéb intézkedések alkalmazását megalapozó tényezők” címet viselő II. címéhez tartozó 20. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Vámtartozás keletkezésekor a jog szerint fizetendő vám az Európai Közösségek Vámtarifáján alapul.”

- 5 A VII. cím 2. fejezete tartalmazza a vámtartozás keletkezéséről szóló rendelkezéseket. Ezek a rendelkezések szabályozzák különösen az ilyen tartozás létrejöttének körülményeit, továbbá a keletkezésének időpontját és helyét.

- 6 A Vámkódex ugyanezen címének 3. fejezetében, amely a vámtartozás összegének beszedéséről szól, a 221. cikk előírja:

„(1) A könyvelésbe vételt követően a vámösszeget a megfelelő eljárások szerint közölni kell az adóssal.

[...]

(3) A vámtartozás keletkezésétől számított 3 év lejárta után az adóssal már nem lehet közölni a tartozás összegét. [...]

- 7 A Vámkódex VII. címének 4. fejezete tartalmazza a vámtartozás megszűnéséről szóló rendelkezéseket.
- 8 Az említett VII. címnek „[a] vám visszafizetése és elengedése” címet viselő 5. fejezetéhez tartozó 236. cikk (1) bekezdésének első albekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A behozatali vagy kiviteli vámokat vissza kell fizetni, amennyiben megállapításra kerül, hogy megfizetésükkor e vámösszegek nem jogszabály szerintiek voltak, vagy az összeget a 220. cikk (2) bekezdése ellenére vették könyvelésbe.”

Az alapügy és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 9 Az 1997. december 18-i fizetési értesítésben az Inspecteur Belastingdienst/Douane district Roosendaal (roosendaali körzeti vámhivatal, a továbbiakban: Inspecteur) azt közölte a Traffickal, hogy a dömpingellenes vám összege 62 045,20 NLG (28 154,88 euró).
- 10 Miután a Traffic megfizette ezt az összeget, 1998. február 19-én fellebbezést nyújtott be e fizetési értesítés ellen.
- 11 1998. május 18-án a Traffic egyrészt visszavonta a fellebbezését, másrészt a Vámkódex 236. cikke alapján arra hivatkozva kérte az Inspecteurtól a megfizetett dömpingellenes vám visszatérítését, hogy az nem volt jogszabály szerinti. A Traffic különösen úgy érvelt, hogy az Inspecteurnek nem volt hatásköre ilyen vám

kivetésére. E kérelem elutasítását követően a Traffic fellebbezést nyújtott be a Staatssecretarishoz, amely 2000. október 9-i határozatában elutasította azt. A Traffic ekkor keresetet indított a College van Beroep voor het bedrijfsleven előtt.

- 12 E bíróság 2002. február 13-án azzal az indokolással semmisítette meg a Staatssecretaris határozatát, hogy utóbbi a Vámkódex 236. cikke alapján nem nyilatkozott arról a kérdésről, hogy vajon megfizetésekor a szóban forgó vámösszeg „jogszabály szerinti” volt-e, vagy az összeget a Vámkódex 220. cikkének (2) bekezdése ellenére vették könyvelésbe.
- 13 A Staatssecretaris 2002. november 19-én ismételten olyan határozatot hozott, amelyben elutasította a Traffic visszatérítés iránti kérelmét.
- 14 A Traffic ekkor keresetet nyújtott be az említett határozat megsemmisítése iránt a College van Beroep voor het bedrijfslevenhez. A Traffic különösen úgy érvel, hogy a vámösszeg csak akkor jogszabály szerinti a Vámkódex 236. cikke értelmében, ha azt a megfelelő eljárások szerint közölték az adóssal ugyanezen rendelet 221. cikke alapján. Márpedig erről nincs szó, ha hatáskörrel nem rendelkező hatóság közölte a vám összegét.
- 15 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatában a College van Beroep voor het bedrijfsleven emlékeztet arra, hogy a Vámkódex VII. címének 5. fejezete számos olyan okot sorol fel, amely alapján visszatéríthető vagy elengedhető a kiviteli vagy behozatali vám. Ezért azt a kérdést teszi fel, hogy vajon lehet-e az egyik ilyen ok a közigazgatási hatóság hatáskörének nemzeti jog szerinti hiánya, és különösen, hogy e hatásköri hiányból levonható-e az a következtetés, hogy megfizetésekor a vámösszeg nem volt „jogszabály szerinti” a Vámkódex 236. cikke értelmében.

- 16 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy a holland közigazgatási jogban a Trafficnak címzett 1997. december 18-i fizetési értesítés jellege szerint olyan határozat, amely fizetési kötelezettséget keletkeztet. Ezért e fizetési értesítéssel szemben fellebbezés nyújtható be az érdekelttel való közléstől számított, a holland jogszabályokban előírt hat héten belül.
- 17 A College van Beroep voor het bedrijfsleven azt is hangsúlyozza, hogy 1997. december 18-án az Inspecteurnek nem volt hatásköre ilyen fizetési értesítés kibocsátására, és e hatáskörrel csak 1998. január 1-jétől ruházták fel.
- 18 A kérdést előterjesztő bíróság ennek ellenére úgy ítéli meg, hogy még ha erre a hatásköri hiányra sikerrel is lehet hivatkozni a fizetési értesítéssel szembeni fellebbezés vagy kereset alátámasztására, ez a hatásköri hiány nem szolgálhat a kiviteli vagy behozatali vám visszatérítése vagy elengedése iránti kérelem alapjául.
- 19 Ilyen körülmények között a College van Beroep voor het bedrijfsleven az eljárás felfüggesztéséről határozott, és előzetes döntéshozatal céljából a következőképpen terjesztette a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a [Vámkódex] 236. cikkében szereplő „jogszabály szerinti” kifejezést, hogy az kizárólag arra a kérdésre utal, hogy vajon teljesülnek-e a vámtartozás keletkezésének a Vámkódex VII. címe 2. fejezetében előírt feltételei, vagy a tartozás akkor jogszabály szerinti, ha sem a Vámkódex 4. cikkének 23. pontja

szerinti hatályban lévő nemzeti rendelkezések alapján, sem más okból nem lehet megtámadni a vám tartozásról szóló értesítést?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 20 A feltett kérdés megválaszolásához meg kell állapítani, hogy vajon annak a ténynek, hogy a szóban forgó vámösszeget nem a Vámkódex 221. cikke (1) bekezdésének megfelelően közölték, lehet-e olyan következménye, hogy megfizetésekor e vámösszeg nem volt jogszabály szerinti a Vámkódex 236. cikkének megfelelően.
- 21 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Vámkódex 236. cikke (1) bekezdésének első albekezdése előírja, hogy különösen akkor kell visszatéríteni a behozatali vagy kiviteli vámokat, ha megállapításra kerül, hogy „megfizetésükkor e vámösszegek nem jogszabály szerintiek voltak”.
- 22 Amint a holland kormány és az Európai Közösségek Bizottsága joggal hangsúlyozta írásbeli és szóbeli észrevételeiben, a Vámkódex II. címéhez tartozó 20. cikk (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a „[v]ám tartozás keletkezésekor a jog szerint fizetendő vám az Európai Közösségek Vámtarifáján alapul”. Másfelől a vám tartozás keletkezéséről szóló szabályokat a Vámkódex VII. címének 2. fejezete tartalmazza. A Vámkódex 201. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint különösen a behozatali vámköteles áru szabad forgalomba bocsátása keletkeztet behozatali vám tartozást.

- 23 Az Európai Közösségek Vámtarifájának (a továbbiakban: közös vámtarifa) alkalmazását illetően elegendő megállapítani, hogy a szóban forgó vámokat, azaz a dömpingellenes vámokat, az említett közös vámtarifa a Vámkódex 20. cikk (3) bekezdésének g) pontja szerint „egyéb közösségi jogszabályok által megállapított egyéb tarifális intézkedések” címen tartalmazza.
- 24 A vámtartozást illetően emlékeztetni kell arra, hogy a Vámkódex 4. cikkének 9. pontja szerint ez úgy értendő, mint „valamely személynek a hatályban lévő közösségi rendelkezések alapján az adott árura vonatkozó kiviteli vámok [...] vagy behozatali vámok [...] összegének megfizetésére való kötelezettsége”.
- 25 Ami a vámtartozás összegének beszedését illeti, erre más, a Vámkódex VII. cikkének 3. fejezetében foglalt rendelkezések vonatkoznak, amelyek többek között azt a kötelezettséget írják elő, hogy e tartozás összegét annak beszedése előtt kell közölni.
- 26 E rendelkezésekből, valamint a közösségi jogalkotó által a vámtartozás és annak beszedése, illetve a vámtartozás keletkezése között tett megkülönböztetésből az következik, hogy a vámtartozás keletkezése megelőzi a tartozás összegének közlését, tehát szükségképpen független annak közlésétől. Így ez utóbbinak – amint a főtanácsnok indítványának 31. pontjában is megjegyezte – nem lehet kihatása a vámtartozás fennállására.
- 27 Ráadásul hozzá kell tenni, hogy a Traffic által képviselt ellentétes értelmezésnek, amely szerint a vámok csak azzal a feltétellel „jogszabály szerintiék” a Vámkódex értelmében, ha azt az adóssal érvényesen közölték, az lenne a következménye, hogy a Vámkódex 236. cikkének alkalmazása a különböző tagállamokban alkalmazandó nemzeti jogtól függne, következésképpen olyan jellegű lenne, amely megkérdőjelezné a Vámkódex egységes alkalmazását.

28 Ennél fogva meg kell állapítani, hogy a Vámkódex 221. cikke (1) bekezdésének a tagállami vámhatóságok általi megsértése ugyan akadálya lehet a jogszabály szerinti vámösszeg vagy a késedelmi kamatok beszedésének, ugyanakkor az ilyen jogsértésnek semmilyen következménye nincs e vámok fennállására.

29 A fenti megfontolások alapján azt kell válaszolni a feltett kérdésre, hogy a Vámkódex 236. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében a behozatali vagy kiviteli vámok akkor jogszabály szerintiék, ha a vámtartozás a Vámkódex VII. címének 2. fejezetében foglalt feltételek szerint jött létre, és e vámösszeget a Vámkódex II. címében foglalt rendelkezéseknek megfelelően a közös vámtarifa alapján állapították meg.

A behozatali vagy kiviteli vámok összege akkor is jogszabály szerinti marad a Vámkódex 236. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében, ha ezt az összeget nem e rendelet 221. cikke (1) bekezdésének megfelelően közölték az adóssal.

A költségekről

30 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 236. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében a behozatali vagy kiviteli vámok akkor jogszabály szerintiek, ha a vámtartozás a Vámkódex VII. címének 2. fejezetében foglalt feltételek szerint jött létre, és e vámösszeget a Vámkódex II. címében foglalt rendelkezéseknek megfelelően a közös vámtarifa alapján állapították meg.

A behozatali vagy kiviteli vámok összege akkor is jogszabály szerinti marad a 2913/92 rendelet 236. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében, ha ezt az összeget nem e rendelet 221. cikke (1) bekezdésének megfelelően közölték az adóssal.

Aláírások